

244 69. §. A Magyar Népköztársaság fővárosa: Budapest

Hazánk fővárosa lassan 700 éves multra tekinthet vissza. Évszázadok történeti emlékeit őrzi. »Budapest a Duna gyöngye« — így szokták emlegetni. S fővárosunk, Budapest méltó erre a szép mondásra. A várost keresztülszelő folyó egyik partján a Dunántúl hegyláncai húzódnak. A budai hegyekkel szemben, a sík részen Pest hatalmas középületei és lakóházai sorakoznak.

Amikor a szovjet hadsereg 1944-ben ellenállhatatlanul tört előre, s a harcok nyomán lépésről lépésre született meg a szabadság a magyar földön, Budapest körül bezárult az ostromló gyűrű. A főváros felszabadult a kínzó fasiszta rab-ság alól.

Az ország népe, fővárosunk lakossága soha el nem múló hálával gondol felszabadítónkra, a Szovjetunióra és nagy vezérére, Sztálin elvtársra, aki — a fasiszták minden aljassága ellenére — megmentette a fővárost a teljes pusztulástól.

A szovjet hadsereg segítségével...

Azonban a fasiszta banditák komoly pusztításokat vittek véghez. A szovjet hadsereg a főváros felszabadításának első percétől a város segítségére sietett. A lakosság, látva a szovjet emberek önzetlen segítségét, lázas sietséggel kezdett az újjáépítéshez. 1946 januárjában felépült a Dunán a Fekete-erdőtől a Fekete-tengerig az első híd, a Kossuth-híd. A kezdeti sikerek után hatalmas léptekkel épült tovább fővárosunk. Hihetetlen gyorsasággal születtek újjá a két városrészt összekötő hidak a Duna felett, a Szabadság-híd, Margit-híd, Lánchíd, Déli összekötő vasúti híd és a Petőfi-híd. Ezeket a hidakat, melyek a múltban száz év alatt épültek, a népi demokrácia nyolc év alatt újraépítette.

Erőnk azonban még többre volt képes. Felépítettük a Margitsziget északi végén keresztül Óbudát és Angyalföldet összekötő Sztálin-

Világvárosi közlekedés

Budapest az ország lüktető szíve, fővárosa. Innen irányítják a dolgozó nép választott vezetői az ország egész életét.

mosok, a trolibusz és a földalatti. És itt érdemes néhány szót szólni a régi rendszer városközlekedésének munkájáról. Budapest a világ városai között elsőként építette meg földalatti vasútját, mely a Sztálin-út alatt halad. De a egyszerű közlekedési eszköz építésének folytatására csak most, a szocialista tervgazdálkodásban nyílt mód. Ugyanez a helyzet a trolibuszsal. Ki ne emlékezne a régi óbudai trolira? Ennek is az volt a sorsa, mint a földalattinak. Épített a régi főváros nagyurainak »kegyéből« egy-két érdekességet, de utána semmit sem tett a dolgozók emberhez méltó életkörülményeinek megteremtéséért.

Ma a budapesti városi tanács közlekedési osztálya sorra oldja meg a múltban elhanyagolt közlekedési problémákat, melyeket a régi igazgatástól örökségként kapott. Hatalmas közlekedési gócpontok segítik a főváros életét. Ilyenek a Móricz Zsigmond-körtér, a Moszkva-tér, a Marx-tér és a Baross-tér. A fővárosi tanács közlekedési osztálya a közlekedési vállalatokkal karöltve a legmehetségesebbmőkéig segíti a külső kerületek jó összeköttetését a központi kerületekkel.

Bő választék, hatalmas forgalom az üzletekben és áruházakban

Délután, munkájuk után a dolgozók elszélednek a városban. Az üzletek szebbnél szebb árukkal várják a vásárlóközönséget. Most különösen nagy forgalmat bonyolítanak le. A leszállított árak, a bőséges, nagyválasztékú, jóminőségi áruk vonzzák a vásárlóközönséget. A növekvő igényeknek megfelelően a fővárosi és kerületi tanácsok egyre bővítik az üzlethálózatot modern, izléses áruházakkal. Budapesten nem múlik el nap, hogy egy üzlet, nagyobb

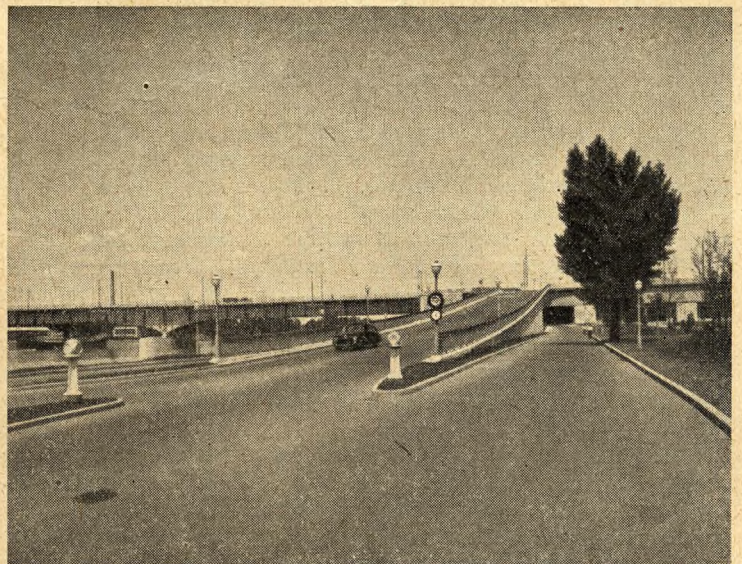
Szabadság-szobor

hidat. Évtizedeken keresztül jelezték a térképek úgy, hogy »tervezett híd«, de megvalósítására csak a felszabadulás utáni gazdasági rendszer volt képes.

Az egész országot átfogó hatalmas munkalendület itt lüktet legerősebben. A város korán ébred. Hajnali 4 órakor egymásután futnak ki a kocsisínből az autóbuszok, villa-

Trolibusz — Budapest kedvence

Sztálin-híd Margitszigeti feljárója

Béke-úti él munkásházak

áruház ne nyitná meg kapuit. Ezen túlmenően Budapest tanácsai a helyiipari vállalatokat is nagy mértékben fejlesztik. Az egyes kerületi tanácsoknak saját vállalataik vannak, melyek feladata a lakosság mindennapi szükségleteinek a lehetőség szerint maradéktalan kielégítése. Az egyes kerületi tanácsok mértékutáni szabóvállalatai a legjobb minőségű ruhákkal látják el a város lakosságát. Különös gondot fordítanak a tanácsok a javítóvállalatok és szövetkezetek munkájára. Ezzel is a háziasszonyok munkáján könnyítenek.

**Pihenés, szórakozás
számtalan lehetősége
várja a dolgozókat**

Vásárlás után dolgozóink egy része hazatér otthonába. Budapesten ma egész sor modern lakónegyed van. Ilyenek például a Béke-úti és a Lehel-téri vagy a csepeli munkásházak. Ma igen jellemző Budapestre, hogy sok helyen a házakat építőállványok veszik körül. A kormányprogram keretében igen sok ház tatarozásához már most hozzákezdtek.

Sokan munka után a budapesti sétahelyeket keresik fel, vagy éppen kisebb délutáni kirándulásra mennek. Erre bőven van alkalom a városban. Akármerre megyünk, mindenütt szépen rendezett és karbantartott parkokat találunk. Tanácsaink igen sok gondot fordítanak a zöld övezetekre, a virágos utakra. Az állandó bizottságok megszervezik, hogy a lakóházak előtt ültetett fák tövébe a lakók kis virággyakat telepítsenek. Így Budapest majdnem valamennyi utcáját zöldelő fák és apró virággyakok díszítik. A budai erdőben igen sok kórház és üdülő áll a dolgozók szolgálatában.

Vannak hatalmas parkok, melyeket a fővárosi tanács

vállalata, a Budapesti Parkfenntartó gondoz és a Parképítő Vállalat egyre többet épít. A Gellérthegy, a Tabán, a Szabadsághegy, a Margitsziget, a Városliget, a Vérmező és a sok-sok hatalmas tér, park, sétány jó levegővel várja a pihenő dolgozókat és kellemes virágillattal kedveskedik. Mindezt tanácsaink és állandó bizottságaink annak érdekében teszik, hogy megvalósítsák »Budapest virágváros«-t.

A parkok bővelkednek sokféle játékkal felszerelt gyermekjátsszóterekben. Egyre több helyen jelennek meg a parkkönyvtárak sátrai is.

A gyermekek egyik kedvenc szórakozása az úttörővasút. Minden vasúti szolgálatot az úttörő pajtások látják el és természetesen az egész vasút mérete is »úttörő méret«. A Szabadsághegytől a Hűvösvölgyig járnak az áramvonalas kis vonatok Buda hegyvölgyeinek festői környezetében.

Akik nem szeretik a gyalogkirándulást, azok fogaskerekű hegyi vasúttal vagy autóbusszal, villamossal mennek napi munkájuk után a Szabadsághegyre, a Margitszigetre, vagy Budapest más sétahelyeire.

Nyáron kedvelt szórakozás a sétahajózás. Egy-egy ilyen hajóúton rengeteg csónakázóval találkoznak az utasok, mert Budapesten sokan szeretnek sportolni és erre minden lehetőség megvan. A tanácsok mellett működő testnevelési és sportbizottságok gondoskodnak a sportolás lehetőségeiről és szakemberek százai várják a sportolni vágyó ifjúságot. Augusztus 20-án avatják fel Közép-Európa legnagyobb és legmodernebb sporttelepét, a Népstadiont. Ezenkívül a Margitsziget, a Népliget és a főváros valamennyi kerülete igen sok sportpályával rendelkezik. Uszodák, gyógyfürdők, tornatermek várják a dolgozókat.

**A fényárban úszó
esti Budapest**

Budapest este fényárban úszik. A fővárosi tanács vállalata, az elektromos művek valamennyi utat kifogástalan világítással lát el. Egy-egy vasárnap este nappali kivilágításban tündökölnek a nevezetesebb szobrok, középületek. Már Budapest határából jól látható a kivilágított Szabadság-szobor. Este megtelnek a színházak, mozik és a vendéglátóipar számtalan szórakozóhelye.

Az élet Budapesten egy percre sem áll meg. Késői órákban egymásután gördülnek ki a Szabad Nép háza elől a teherautók és viszik a legfrissebb kiadást az egész országra, hogy másnap reggel mindenki olvashassa, mit ír a Szabad Nép.

Budapest, a világ legszebb városainak egyike méltó arra, hogy a Magyar Népköztársaság Alkotmányában helyet kapjon. A Budapesti Városi Tanács és a huszonnégy kerületi tanács, a tanácsstagok, az állandó bizottságok, a lakosság széles tömegeivel karöltve igyekeznek megfelelni az Alkotmány 69. §-ának, mely így szól: »A Magyar Népköztársaság fővárosa Budapest«.

A tanácsstagok a dolgozókért

A fővárosi tanácsoknak éppen ezért igen sok munkájuk van. Hiszen még meg sem említettük a bölcsődéket, az iskolákat, melyekkel szintén tanácsaink foglalkoznak. Tanácstagjainknak fogadóóráikon olyan kérdésekkel is kell foglalkozniuk, hogy például miért nincs villanyóra egy-egy téren és hogy jó volna, ha a villamos, vagy autóbussz ezen és ezen az utcasarkon megállna. Igen sokszor kéri a tanácstagi fogadóórákon a választók, hogy egy-egy újabb üzletet nyissanak. Tanácsaink a lehetőségekhez képest min-

denütt igyekeznek a legmesszebbmenőkig választóik kéréseit teljesíteni. Meg kell mondanunk: sok jó eredményt értek el, s ez elsősorban annak köszönhető, hogy az egyes tanácsok tagjait a lakosság választotta a maga sorából, tehát a dolgozó nép maga vette kezébe ügyeinek intézését. Tavasszal a tanácsüléseken az egyes kerületek 1953. évi tervét tárgyalták meg. Ezeket a tanácsüléseken kifejezésre jutott a lakosság véleménye az egyes tervekről. Ahol jó a tanács kapcsolata a lakossággal, ott a dolgozók segítik a tanácsot tervének végrehajtásában és társadalmi munkával nagyszámú megtakarításokat tesznek lehetségessé.

Budapest fejlődésének felszabadulás előtti évtizedeit a szépen kiépült belső negyedek és teljesen elhanyagolt munkáslakta külvárosok jellemezték — felszabadulás után a Budapesti Városi Tanács főfeladata volt megvalósítani a dolgozó nép Budapestjét.

Ma már a kormányprogram alapján többet kell gondoskodni az újonnan épült településekről, hogy ezek az épületek építészeti szempontból megfelelőek legyenek. Kerülni kell az épületek merev sematikus elrendezését, az új lakóházak sivár, formalista jellegét. Itt is ki kell emelkednie a szocialista építészet stílusbeli formaadó készségének. Szocialista városterv nélkül építeni nem lehet. Éppen ezért az egyik feladat Budapest városfejlesztési tervének legsürgősebb elkészítése, mely hosszú időkre mutat iránymutatást. A Budapesti Városi Tanácsnak arra kell törekednie, hogy a dolgozók széles tömegei segítsék ennek a tervnek mielőbbi megvalósítását. Ez szükséges azért is, hogy Budapest maradéktalanul méltó legyen az Alkotmány 69. §-ához, mely kimondja: »A Magyar Népköztársaság fővárosa Budapest.«

Úttörő-vasút